1938 ий
6
АВГУСТ
№ 69 (453)
Акше 5 ыр.

8-ше ИЙ! ЛЕКТЕШ

Чыла эллаcе пролетар-шамыч, ушныза!

Рвезе коммунист

ВЛКСМ Маробком ден горком орган

ПЛЕНУМЫН РЕШЕНИЙЖЫМ ИЛЫШЫШ ПУРТАШ

Тачысе номыр газетеш ВЛКСМ Обком IV-ше пленумын комсомолец-шамыч коклаште политико-воспитательный пашан состоянийже да тиде пашам саемдышаш мер-шамыч нерген решенийжым печетлена.

ВЛКСМ Обкомын IV-ше пленумжо комсомолец ден несоюзный молодежь-шамыч коклаште политико-воспитательный пашам неудовлетворительный ылан шотлыш. Тиде—чыла комсомольский организацийлан да чыла комсомолец-шамычлан пеш кугу шижтарымаш.

ВЛКСМ Обкомын IV-ше пленумжо первичный комсомольский организаций гыч тӱҥалын ВЛКСМ райком, обком да нунын посна пашаеҥышт мартен политический тунеммашым кӱлеш семын аклен огытыл, манын пеҥгыдын ончыктыш. Посна ВЛКСМ райкомлаште (Иолаcал, У-Тор'ял, Оршанке, Кужеҥер) политучебо отдел вуйлатыше да секретарь-шамыч: Кочетов, Чегаев, Иванов да Морозов политик тунеммашым тӱҥ пашалан шотлен огытыл да самотекыш кудалтеныт. Садлан нине районлаште моло комсомольский пашат пеш ӱлнӧ шога. Пропсеминарым гын шотлан веле организоватленыт, эн ончычак райкомол пашаеҥ-шамыч огыт тунем, пропагандист-шамычымат огыт туныкто.

Пропагандистский кадр-шамычым чӱчкыдын вашталтылме дене пропаганде пашан качествыже вола. Теве лу тылзе коклаште ВЛКСМ Иолаcал райкомышто политучебо отделын 5 вуйлатыше-шамычым вашталтыме. Тугак ВЛКСМ Обкомышто пропаганде пашам ыштыше ответственный инструкторым лу тылзе коклаште кум гана вашталтыме. Комсомольский руководящий пашаеҥ-шамыч пропаганде пашам ыштымаште пропагандист-шамычлан примерым огыт ончыкто, пропагандист улыт гынат, политзанятийым чӱчкыдын кӱрлыт, (Пинаев—ВЛКСМ Обком, Морозов—Кужеҥер).

Политик тунеммашым начар организоватлымын причинже кушто?

Эн ончычак ВЛКСМ Обком гыч тӱҥалын первичный комсомольский организаций мартен нунын руководящий пашаеҥышт ВКП(б) Центральный Комитетын решенийжым да Сталин йолташын большевистский бдительностьым пӱсемдаш, троцкистско-бухаринский, буржуазно-националистический гад кашакым вожге куклен пытараш ончыктымашым ситышын умлен огытыл. Тыгакак ВЛКСМ X-шо С'ездын решенийжым, молодежым да йоча-шамычым коммунистический духеш воспитатлымаш — комсомолын тӱҥ задачыже лийын шога, манмым шукышт але йокте умлен огытыл.

Адак нине факт-шамыч комсомольский организацийлаште критик ден самокритик ситыдымын шарлымым ончыкта.

ВЛКСМ Обком IV-шо пленумын решенийже политик тунеммашым саемдашлан да комсомольский пашам кӱшыл верыш шындашлан мланна программе лийын шога. Садлан кызытак IV-ше пленумын решенийжым чыла первичный комсомольский организацийлаште кажне комсомолецлан тунемын, илышыш пурташ большевикла пижман.

Кажне пропагандист-шамыч Ленинско-Сталинский комсомолын 20-шо идалыкше вашеш пропаганде пашам вожгычак саемдышаш улыт.

ВЛКСМ Марийский Областной Комитетын 4-ше очередной пленумжо эртыш

3 августышто ВЛКСМ Маробкомын нылымше очередной пленумжо лие. Пленум тыгай вопрос-шамычым ончен:

1. Комсомолец-шамыч коклаште политико-воспитательный пашан состоянийже да тиде пашам саемдышаш верч мероприятий-шамыч нерген. Докладым Обком секретарь КОНДРАТЬЕВ йолташ ыштен.

2. Организационный вопрос-шамыч.

Организационный вопросышто пленум, ВЛКСМ Обком секретарь РЯБЧИКОВ йолташым партийне пашашке налмылан кӧра, секретарь обязанность гыч утарен да ВЛКСМ Обком первой секретарьлан Г. И. КОНДРАТЬЕВ йолташым сайлен.

ВЛКСМ Обком кокымшо секретарь обязанностьым шуктышылан пленум ты мартe Юрин райкомол секретарьлан ыштыше ВИНОКУРОВ йолташым сайлен.

Тыгакак пленум ВЛКСМ Обком орган „Рвезе Коммунист" газет редактор нерген вопросым ончен. Ожнысо редактор ЭРСКИЙ йолташым партийне пашашке налмылан кӧра, пленум тудым редактор обязанность гыч да ВЛКСМ Обком бюро член гыч утарен. „Рвезе Коммунист" газет редакторлан ты мартен „Ямде лий" газет редакторлан ыштыше К. А. ЛЕНСКИЙ йолташым пеҥгыдемден.

Пленум ВЛКСМ Обкомын пропаганде паша дене ответственный инструкторжо П. ЖЕЛОНКИН йолташым ВЛКСМ Обком пленум кандидат гыч членыш кусарен да ВЛКСМ Обком бюро членлан сайлен.

Ленинский комсомол родинам аралаш эре ямде

Орышо японский военщина СССР границыште шкенжын провокацийжым эше веле талыштара.

Шукерте огыл мемнан границым японский бандит-шамыч пудыртеныт. Ме тиде наглый действийым пеш кугу шыде дене вашлийына.

Славный пограничник-шамыч японский бандит-шамычым советский мланде гыч поктен колтеныт. Фашистский орышо бандит-шамыч шивчен лийышт: шкеныштын сӧсна нерыштым СССР мландыш чыкаш тӱҥалыт гын, Йошкар Армий ден чыла советский калык нуным шырпын шалата. Нуным тугак кырен шалатат, кузе ме фашистский наймит—троцкистско-бухаринский да буржуазно-националистический бандит-шамычым кырен шалатен улына.

Ме, ВЛКСМ Обком пленумыш погынышо республикысе комсомольский пашаеҥ-шамыч, коммунистический партийым да вождь Сталин йолташым ӱшандарена: Ленинский комсомол ден чыла советский молодежь тендан первой ӱжмыда почешак мемнан прекрасный родинам—Совет Ушемым аралаш шогалыт.

Пленум президиум.

Хасан ер районышто кредалмаш лийын

2 августышто волгыжшаш лишан японский войска угыч Советский территорийысе Заозерный высоташ наступленьым ыштен. Бой кече мучко шуйнен. Советский территорийыш пурымо семын японский часть ӱмбак совет вел гыч артиллерий лӱлкален да бомбым кышкыме. Тидын дене японец-шамыч шуко еҥым йомдареныт.

Японский телеграфный агенствын да газетын, советский бомбовоз-шамычын манчжурский ден корейский территорий ӱмбалне чоҥештылт, манмышт советский круг дене опровергатлалтеш. Советский правительстве конфликт тӱҥалме годымак Советский Союзлан шотлалтше территорийым гына аралаш тӱҥалына, сухопутный, тугак воздушный часть советский территорий кӧргыштӧ гына лийын кертыт, манын каласен.

Социалистический соревнований ойла, пашам икте начар ышта, весе сайын, кумышо эше сайынрак ышта,— сайын ыштыше-шамычым поктен шу да общий под'емым добитле

СТАЛИН.

ВЛКСМ ОБКОМ УТВЕРДИТЛЕН

ПИРОГОВА Р. А.—трактористка, СТЗ трактор дене ик сменлан нормо почеш 4, 5 гам куралшаш олмеш 6,5 гам куралеш, горючийым сменылан 10 килограмм марте экономитла. ВЛКСМ Кужеҥер райком выдвигатлен.

ЛИСОВ А. Г.—тракторист-стахановец, нормым 150 процентлан тема Комсомолын XX идалыкше марте 200 процентым темаш обязательствым налын. ВЛКСМ Роҥго райком выдвигатлен.

ЯКАЕВ Н. М.— тракторист-стахановец, шошо ага жапыште 405 килограмм горючийым экономитлен, нормым 1[illegible]0 процентлан тема. ВЛКСМ Роҥго райком выдвигатлен.

ПИЧУГИНА Е. С. —трактористка - стахановка, нормым 160 процентлан тема, МАССР Верховный Совет депутат. ВЛКСМ Кырык-Мари райком выдвигатлен.

Пограничник герой-шамычым наградитлыме

Государственный границым аралыме годым доблесть ден геройствым ончыктымылан пограничник-красноармеец Николай Иванович ПУЧКОВ, Алексей Сергеевич ЧЕБОТАРЕВ, Николай Леонтьевич СТКОТНИКОВ да Василий Григорьевич КОЛЫХАЛОВ йолташ-шамычым „КРАСНАЯ ЗВЕЗДА" орден дене наградитлаш СССР Верховный Совет Президиум 1938 ий 1 августышто Указым луктын.

ШУКО ШОЧШАН-ШАМЫЧ ПОСОБИЙЫМ НАЛЫТ

1938 ийлан Шернур районышто шуко шочшан-шамыч—чылаже 11 еҥ государственный пособийым налыныт. Чылаже 22 тӱжем теҥге оксам пуэдыме.

Марьино ял совет, Губино ял Плотникова П. Г. 7 шочшым ончен, чыланат нуно таза улыт. Садлан 2 тӱжем теҥгем налын.

Тыгакак Ворошилов лӱмеш колхоз член Смоленцева А. С. 7 шочшым ончымыжлан 1936 ий годсек 2 тӱжем теҥге дене чылаже 6000 теҥге оксам налын. „Тумер" колхоз член Сидоркина Е. Н. 3 гана 2 тӱжем дене чылаже 6 тӱжем теҥгем, „Крестьянка" колхоз член Новоселова П. У. 3 гана—чылаже 6 тӱжем теҥгем, Шернур селасе домохозяйке Швалева Н. Е. 2 тӱжем теҥгем налыныт.

Паймаков.

Комсомольский просвещенийым сайын организоватлыман

ВКП(б, Обкомын пропаганде ден агитаций отделвуйлалтышыже Н. А. Платов йолташын ВЛКСМ Маробкомын IV пленумышто ойлымыжо гыч

Калык тушман-шамыч мемнан коммунистический партийын комсомолец-шамыч деке влиянийжым лушкыдемдаш тöченыт. Нуно Ленинско-Сталинский комсомоллан коммунистический воспитаний пумашым кÿрлаш толашеныт.

Февральско - мартовский пленумышто революционный бдительностым вöлтымö нерген Сталин йолташын указанийже деч вара гына, тушман-шамычым разоблачитлыме шотыш гоч чыла партийный организаций, НКВД орган-шамыч комсомольский организаций-шамыч ятыр пашам ыштеныт, комсомол радам гыч тушман элемент-шамычым ятыр эрыктеныт.

Партийне ден комсомольский просвещенийыште вредительстве утларакше теве могай корно дене каен. Шуко комсомольский организаций-шамыч ала кунар ий почела эре ик темымак тунемыныт. Мутлан партий историй тунеммашым налына. Шыжым первой теме гыч тÿҥалыт да идалык мучко 3-4 темым, але пеш шуко гын, партий историйын эн ответственный периодшо—Октябрьский революций период марте тунемыт да вара занятий кÿрылташ тÿҥалеш. Пале: комсомольский просвещенийым тыге шындымаш комсомолец-шамычлан кушкашышт, партийный радамлан кушкашыже ок полшо.

У учебник-шамыч лиймешке кружоклаште кызыт могай учебник дене тунемыт, тудо учебникымат тунемын пытараш кÿлеш. 1 сентябрь марте комсомольский просвещений сетьым пытарышаш верч уло вийым пыштен пижман. Ме тыге огына ыште гын, организационный распущенность ок пыте.

Вес вопрос — пропагандист-шамычлан полышым пумо да нунын пашаштым тергыме нерген. Комсомольский просвещенийын тÿжвач веле ончалат гын, чылт начарынак ок кой. Тунеммаш дене авалтымаш 90 процентыш, тунемаш коштмаш 80 процентыш шушат уло. Но качестве могырым ончалмек ме пеш начар сÿретым ужына. Пропагандист-шамычын пашаштым тергымаш уке. Сандене южо пропагандист-шамыч (Писанова—Бумкомбинат, молат) мланна йöрдымö теорийым туныктат. Пропсеминарыште пропагандист-шамычын шушаш занятийлан ямдылалтмыштым, конспектыштым ончышаш, кушто, мо ок йöрö гын, сайын умылтарышаш олмеш пропагандист - шамычым семинарыш погат да кружокыш кö толын, кö толын огыл, молан толын огыл—тудын нерген веле кутыркален эртарат.

Умбакыже политический учебым производственный паша дене кылдыме нерген. Мый тиде шотышто тланда ик примерым ончыктен пунем. У-Тор'ял район Элембаевский сельсоветыште ик колхоз пеленсе первичный организацийыште 7 комсомолец уло. Нуно комсомольский просвещений сетьыште чыланат тунемыныт. А производствыште нуно пеш почеш шÿдырнат. Теве куралмаште кечаш нормым 0,21 процентлан веле темат ыле. Тидым кузе аклаш? Тыгай фактым честне огыл ыштымаш але саботаж деч моло семын аклаш ок лий. Мый нуным погышым да мутланышым. Тунам ик-кок комсомолецлан пеш шокшо лийын ыле. Эрлашыжым ончем: нине комсомолец-шамычет нормым чыланат 1,20—1,40 процентлан темаш тÿҥалыныт.

Кружокышто тунемме годым хозяйственно-политический вопрос-шамычым эреак кылден шогыман. Комсомолец-шамыч производствышто примерым ончыкташышт кÿлеш. Политкружокын слушательже-шамыч партий ден правительствын решенийыштым умылтарымаштат активно участвоватлашышт кÿлеш.

Пытартышлан политзанятий метод нерген. Пропагандист-шамыч тÿрлö метод дене ыштат. Южышт книга ÿмбач лудыт, южышт лекцийым ыштат. Мый нине метод-шамычым ом мокто. Мыйын шонымаштем, партийный ден космомольский сетьыште развернутый беседе метод утларак шотлан толеш.

Кызытсе жапыште комсомольский просвещений пеш важный паша. Тÿнямбалсе обстановко эре вашталтеш. Мланна комсомолец-шамычым, тыгак чыла молодежьым мемнан партийлан, родиналан преданность духеш воспитыватлаш кÿлеш. Тиде ответственный пашам Марийский комсомольский организаций сайын шукта, манын ÿшанем.

Марийский АССР Верховный Советын Первой Сессийже искусство пашам виктарыше управлений начальниклан Вязьмин П. Н. йолташым утвердитлен.

Марийский АССР Верховный Совет депутат Голов М. Г. йолташ. Марийский АССР Верховный Советын Первой Сессийже тудым республикын дорожный управлений начальниклан утвердитлен

29 октябрьыште Ленинско-Сталинский комсомолын XX-шо идалыкше

Йошкар Армийыш каяш ямдылалтса

(Красноармеецын письмаже)

1917—18 ийыште шочшо, пиялан сталинский молодежлан призывной пунктлаш миен, мемнан доблестный Йошкар Армийыш каяш призыватлалтме жап марте жап шуко кодын огыл.

Ленин-Сталин партийын воспитатлыме да Ленинско-Сталинский комсомол радамыште кушшо советский молодежь Йошкар Армийыш молан каймыжым сайын шинча. Йошкар Армийыште служитлымаш—советский молодежын почетный да ответственный обязанностьшо.

Пашазе-Кресяньык Йошкар Армийыш каяшлан кажне допризывниклан сайын ямдылалтман. Кажне допризывник Йошкар Армийыш политический грамотный ГТО, ВС, ПВХО, ГСО значеклан нормым сдатлен призыватлалтше. Кажне допризывник социализм элын Тÿҥ Законжым—Сталинский Конституцийым шинчыже.

Допризывниклан призыватлалтме периодым да Ленинско-Сталинский комсомолын 20 ий юбилейжым у производственный рекорд дене вашлияш кучедалман. Тиде—Советский родиналан тендан шергакан пöлекда лиеш. Тыгак Йошкар Армийын илышыже, учебыжо, пашаже нерген тунем шогыман.

Южо йолташ-шамыч, ме армийыш каена гын, молан лÿдаш тунемаш, молан ГТО значоклан нормым сдатлаш, манын шонат. Тыгай шонымаш пеш кугу йоҥылыш. Мемнан Йошкар Армийым первоклассный техника дене вооружитлыме, садлан Йошкар Армийын тиде техникым тунемаш шуко шинчымашым, вийым йодеш. Тиде задачым СССР-ын кажне самырык гражданинже шке ончыланже шындыже.

Мланем Марийский молодежлан "Рвезе Коммунист" газет гоч мемнан частьысе комсомолец - шамыч деч мемнан илышнам, учебо ден пашана нерген каласынем.

Ме кызыт лагерьыште улына. Кажне подразделений, кажне боец военный техникым тунемеш. Тидын дене пырля ме кином, концертым кажне кечын гаяк ончена, художественный литератур лудашат жапым муына. Выходной кечым организованно, веселан эртарена. Кызыт войсковой частьысе чыла комсомольский организаций комсомолын юбилейжылан ямдылалтыт. Боевой да политический шотышто сайын ямдылалташ соревнованийым кумдан шарыме. Комсомолын историйже дене лекций, беседе, доклад-шамыч эртаралтыт.

Орышо фашистский агрессор-шамыч мемнан элыш кержалтыт гын, Совет элын шуко миллионан калыкше дене пырля ме нуным кырен шалалтена.

Допризывник - шамыч, Йошкар Армийыш каяшлан ямде лийза!

Комсомольский салам дене—красноармеец
ЦАРЕГОРОДЦЕВ Н. И.
Н-ский часть соедннений.

ВСЕСОЮЗНЫЙ КАЛЫК ПЕРЕПИСЬ

СССР Калык Комиссар-шамычын Советше всесоюзный калык переписьым эртараш пунчалын. Олалаште калык перепись 1939 ий 17 январь гыч тÿҥалын 23 январь марте, а сельский верлаште 17 январь гыч 26 январь марте эртаралтеш.

Перепись мемнан родинаште кунар калык улмо нерген, граждан - шамычын занятийышт, иготышт, образованийышт, национальностьышт нерген точный сведенийым пуа.

Калык перепись — пеш кугу политический значенян паша. Мемнан элыште ият пелэ ожно перепись эртаралтын ыле. Но тунам калык тушман-шамыч—калык озанлык учетын Центральный Управленийыштыже орудоватлыше троцкистско-бухаринский бандит-шамыч тиде важный пашам кÿрлыныт. Нуно лÿмынак чыла сведенийым путатленыт, тÿжем дене населенный пункт - шамычым переписьыш пуртыде коденыт. Садланак СССР Калык Комиссар-шамычын Советше 1937 ийсе калык переписьым неудовлетворительныйлан шотлен.

У перепись пиалан совет элын калыкше кузе писын кушмым раш ончыкта. Тудо кумышо сталинский пятилеткыште хозяйственный ден культурный строительствылан шергакан сведенийым пуа.

Калык переписьлан кызыт уло калык ямдылалтеш. Кажне комсомолец, кажне самырык гражданин переписьлан ямдылалтмаште да тудым эртарымаште активне участвоватлашышт кÿлеш.

Комсомолыш пураш ямдылалтам

Мый 1934 ий годсек пионерыште шогем. Тиде жап коклаште классный руководительлан да пырдыж газет редакторлан пашам ыштенам. Тыгай кугу поручений мый честь дене шуктышым. Кызыт Ленинско-Сталинский комсомолын 20 идалыкше темме лÿмеш комсомолыш пураш ямдылалтам. Садлан мый ВЛКСМ устав дене программым сайын тунемам. Тиде кугу пайрам кечылан мый ВЛКСМ член лиям.

Загайнов Миклай.
Ронго район, Кужмарий ял совет.

Комсомолец-шамыч коклаште политико-воспитательный пашан состоянийже да тудым саемдыме мер-шамыч нерген

ВЛКСМ Марийский Обком IV-ше пленумын

РЕШЕНИИЖЕ

ВЛКСМ Обкомын IV-ше пленумжо комсомолец-шамыч ден несоюзный молодежь коклаште политико-воспитательный пашан состоянийжым неудовлетворительнылан признатла.

Ятыр ВЛКСМ райком-шамыч (Шернур, Морко, У-Тор'ял, Куженер, Йолагал, Йошкар-Ола горком) комсомолец-шамыч ден несоюзный молодежь коклаште политико-воспитательный пашам чытыдымын начар ыштат, комсомолец-шамычын политический образованийыштым огыт вуйлате, школ ден кружок пашан содержанийжым келгын огыт ончо.

ВЛКСМ горком, райком, первичный организаций-шамыч да ВЛКСМ Обком бюро большевистский пропаганде ден агитаций пашаште вредительствын последствийжым пеш эркын ликвидироватлат да комсомолец-шамыч коклаште политико-воспитательный чыла пашам вожгычак саемдымашке шуын огытыл.

Политобразованийын комсомольский сетьыштыже ты жап мартен большевистский порядкым ыштыме огыл.

Ятыр ВЛКСМ райкомлаште комсомолец-шамычлан марксистско-ленинский воспитанийым пумо паша начарын шындыме, ятыр комсомолец-шамыч йӧршеш огыт тунем, а улшо кружок-шамыч регулярне огыт заниматле.

Тыге ВЛКСМ У-Тор'ял райкомышто комсомольский просвещене дене 365, Оршанкыште—316 комсомолецым авалтыме огыл. Йолагал районышто 1938 ийын первой пелыштыже 569 политзанятийым, Кырык Марийыште—467, Шернурышто—557 политзанятийым кӱрлыныт.

Кеҥеж жап лишемме дене шуко ВЛКСМ райкомлаште „сезонный", занятийым кӱрлмаш настроений лектын, кружокыш коштмаш пеш ӱлыкӧ волен. Мутлан, У-Тор'ял районышто май тылзыште 18 кружокышто занятийым кӱрлмӧ, а июнь тылзыште занятий улыжат 4 кружокышто гына лийын. ВЛКСМ Обком бюро тыгай положенийым шинчен гынат, улшо ситыдымаш дене миритлен да ситыдымашым пытараш нимогай мерым ыштен огыл.

Шуко школ ден кружоклаште занятий пеш ӱлыл идейно-политический уровень дене да современность дене кылдалтде эрта, занятийыште наглядный пособий, Маркс, Энгельс, Ленин ден Сталинын трудышт шагал кучылталтыт.

Ты жап марте шуко школ ден кружоклаште занятий систем деч посна эртаралтеш. Сандене школ ден кружоклаште программым эркын эртат, тылзе дене ик тудо темымак туныкталтеш, а ятыр комсомолец-шамыч систематический шинчымашым налде ий гыч ийыш тудо програм денак тунемыт.

Райком, горком да первичный комсомольский организаций-шамыч комсомольский школ ден кружоклаш пропагандист-шамыч ойырымашым да пенгыдемдымашым начар вуйлатат, нунын дене нигӧат пашам ок ыште, пропагандист-шамыч семинарын пашашкышт келгын огыт ончо, пропсеминар занятий чӱчкыдын кӱрылтеш, семинарыште пропагандист-шамыч консультацийым гына налыт. Пропагандист-шамычым семинарыш пеш шагал авалтыме.

Тыге ВЛКСМ Куженер райкомышто семинар дене 7 пропагандист, У-Тор'ялыште—7, Пектубайыште—7, Оршанкыште 8 гына, моло вереат тыгак шагал авалтыме.

ВЛКСМ Горком ден райком-шамычын секретарь ден политучебо отдел вуйлалтышышт шке пашаштышт пропагандист-шамыч ойырымаш дене да нуным учебыш организоватлымаш дене огыт заниматле, эртарыме политзанятийын идейный содержаний ден качествыжым огыт контролироватле.

Ятыр райком, горком да первичный комсомольский организаций-шамыч пытартыш жапыште комсомолец-шамыч ден несоюзный молодежь коклаште политико-воспитательный пашам луштареныт. СССР да союзный ден автономный республик Верховный Советлаш сайлыме годым ыштыше самырык агитатор шамыч кадрым пӱтынек пенгыдемдыме огыл, нунын дене паша лушкыдын ышталтеш.

Пытартыш тылзыште мемнан республикын самырык енгышт тӱжем дене комсомолыш пуреныт. Нунын коклаште райком, горком, первичный комсомольский организаций-шамыч политико-воспитательный пашам лушкыдын ыштат.

Политвоспитанийын моло формыжо (доклад, лекций, беседе да молат) пеш ситыдымын кучылталтеш. Комсомолец-шамыч ден несоюзный молодежлан важнейший политический вопрос дене доклад ден лекций систематический ок эртаралт.

Тиде мероприятийлан колтымо средствам райком-шамыч огыт кучылт (Обком мучко пелияш сметым улыжат 10 процент гына кучылтмо).

Обком пленум ПУНЧАЛЕШ:

1. Руководящий пашаен да ВЛКСМ комитет-шамычын комсомолец ден несоюзный молодежь-шамыч коклаште политико-воспитальный паша деке безответственне ончымашыштлан мучашым ышташ Обком бюром, горкомым, райком-шамычым обязатлаш. Комсомольский политсетьысе школ ден кружок, пропагандист, семинар-шамычын пашаштлан кӱлеш вуйлатымашым да контрольым установитлаш, пропагандист ден семинар вуйлатыше-шамычын нунын пашашт нерген отчетым колышташ.

Политико-воспитательный пашам решительне саемдаш: политобразованийын комсомольский сетьыштыже комсомолец ден несоюзный молодежь-шамычын систематический учебыштым организоватлаш.

15 кече жапыште политический учебо дене авалтыме чыла комсомолец-шамычым авалташ да чыла школ ден кружок-шамычым пропагандист дене обеспечиватлаш.

2. Организацийлаште да комсомольский школ, кружок-шамыч ден пропагандист-шамычын семинарыштышт большевистский порядкым ышташ.

Тидлан тидым ышташ кӱлеш:

а) ВЛКСМ райком, горком секретарь-шамыч да политучебо отдел вуйлатыше-шамыч пропагандист-шамычым подбиратлыме да утвердитлымашке сер'езно ончышаш улыт. Чыла пропагандист-шамыч райкомлаште руководящий пашаен да сай пропагандист-шамыч составан квалификационный комиссий-шамыч дене обязательне проверятлалтшаш да ВЛКСМ райком бюрошто утвердитлалтшаш улыт, пропагандист-коммунист-шамыч партий райком бюрошто шкештак лиймышт годым утвердитлалтыт;

б) ВЛКСМ ЦК-н „пропагандист-шамычын вуйлатыме нерген да пропагандист-шамыч семинарын пашашт нерген" пунчалже дене строго келыштарен, пропагандист-шамыч дене паша ыштымашым организоватлаш ВЛКСМ горкомым, райком-шамычым обязатлаш;

в) комсомольский школ ден кружок-шамычым комплектоватлыме годым кажне ВЛКСМ член ден кандидат-шамычын политический ямдылалтмаш кӱкшытыштым пеш сайын ончаш кӱлеш, слушатель-шамычым погымо годым механический подходым допускатлыман огыл.

Школ ден кружок-шамыч комплектоватлымым организоватлымашым первичный комсомольский организаций секретарь-шамыч ӱмбак пышташ. Кажне кружокышто слушатель-шамычын персональный составым комсомольский организацийысе комитет заседанийыште (собранийыште) ончаш да утвердитлаш кӱлеш;

г) школ ден кружок-шамычын пашаштым учебный план почеш установитлаш. Кружокын учебный планже да тунеммын срокшо комсомольский организацийысе комитет (собраний) дене ончалташ да пенгыдемдалтшаш улыт, а ВЛКСМ райком-шамыч учебный план шуктымым эреак контролироватлышаш улыт;

д) кажне кружоклаште, кружокын программыж почеш тунемын пытарымек, эртыме материал дене тӱҥ вопрос-шамычым слушатель-шамычын кузе умлымыштым палашлан проверкым организоватлаш, тиде проверкым нимонарат экзаменыш савырыман огыл.

Комсомольский погынымашлаште кружокын паша итогшо нерген тичмашынак пропагандист-шамычын отчетыштым да кажне слушатель-шамычын отчетыштым посна колышташ. Проверкын результатше дене, слушательын ямдылалт шумыжым да тудын йодмыжым шотыш налын, уэш могай кружокым ышташ кӱлмым решитлаш, ончыкыжым тунемашлан кажне слушательым посна определитлыман.

3. Политучебым конкретне да оперативне вуйлаташ, пропагандын существошкыжо келгын ончаш, занятий-шамычыш регулярне кошташ, школ ден кружок-шамычын идейно содержанийыштым проверятлаш, пропагандист-шамычын пашаштым шекланен ВЛКСМ райком секретарь-шамыч ден политучебо отдел вуйлатыше-шамычым обязатлаш.

4. Союзышто шуко тӱжеман у ешаралтмаш лиймаш пӱтынь организаций да утларакшым тудын активше-шамыч ӱмбак кугу ответственностьым пышта. Чыла райком, горком, первичный комсомольский организаций-шамычым да комсомольский активым нунын деке йолташ семын ончымаш, тыршымаш, предупредительность обстановкым ышташ обязатлаш. Первой кече гычак комсомолыш у пурышо-шамычын идейно кушмашыштым, политический вияҥмыштым, личный качестве совершенствоватлымыштым внимательне ончыман, нуным активне общественно-политический илышыш моштен ушен шогыман.

5. Комсомолын горкомжылан да райкомжо-шамычлан комсомолец ден несоюзный молодежь-шамычлан СССР внутренний ден международный политикын важный вопросшо-шамыч дене, Ленинын-Сталинын произведений-шамыч да ВЛКСМ-ын историйже нерген докладым, лекцийым, беседым эреак эртараш кӱшташ.

6. Горкомым да райком-шамычым обязатлаш: комсомолец ден несоюзный молодежь-шамыч коклаште политико-воспитательный пашам виянгдаш, РСФСР ден Марийский АССР Верховный Советлашке сайлыме жапыште кушшо агитатор кадр-шамычым агитационно-пропагандистский пашаш пенгыдемдаш, нунылан кече еда полшаш, нунын политический да культурно кушмышт нерген тыршаш.

7. Комсомольский погынымаш-шамыч — комсомолец-шамычым политический воспитатлымаш да большевистский закалке школ лийын шогат. Чыла райком, первичный комсомольский организаций-шамычым погынымашым регулярнеэртараш, комсомольский погынымашым ямдылымашым да эртарымаш пашам саемдаш обязатлаш, комсомольский пашан сай опытыштым обобщатлыман, комсомольский погынымашлаште комсомолец шамычым шкеныштымак интересоватлыше практический ден внутренний ден международный положенийын политический вопросшо-шамычым обсуждатлаш, первичный организацийысе пашан вопросшо-шамычым обсуждатлыме да решитлымашке кажне комсомолецым ушен шогыман.

8. Обком бюролан, горкомлан да райком-шамычлан кӱшташ: лекцийлан, комсомольский активым ямдылен да нуным умбакыжат туныктен шогаш ойрымо оксам лачак нине пашалан веле кучылтын шогаш.

9. Пленум йоча-шамычым политический воспитатлымаш состоянийым совершенне неудовлетворительнылан шотла. Обком бюром, горкомым да райкомол-шамычым пионер ден школьник-шамычын политический воспитатлымаш вопрос-шамыч деке безответственне ончымашым пытараш обязатлаш. Пионер ден школьник-шамычлан большевистский партий да тудын вождьшо-шамыч нерген, СССР да тудын Конституцийже нерген, пашазе ден кресаньык шамычын ожнысо илышышт нерген, СССР-

(МУЧАШЫЖЕ 4-ше МОГЫРЫШТО)

ВЛКСМ Обком пленумын пунчалже
(Мучаш)

ы ш т е социалистический строительствын важнейший фактше-шамыч нерген, международный да внутренний положений нерген, гражданский сар, Йошкар Армий да тудын геройжо-шамыч нерген умландарен, йоча-шамычым родиналан патриотизм духеш, калык тушман-шамыч деке ненависть лийме духеш воспитатлымашым организоватлыман.

10. Обком бюром, райком-шамычым, горкомым, первичный комсомольский организаций - шамычым да республикысе чыла комсомолец-шамычым политический беспечностьым пытараш, организацийыште да комсомольский школ ден кружоклаште большевистский порядкым ышташ, революционный бдительностьым кўшкö нöлташ, комсомол радамым фашизмын троцкистско - бухаринский, буржуазно - националистический агентше шамыч деч эрыктымашым энергичне эртараш, вредительстван последствийжым мут дене огыл, а паша дене ликвидироватлаш ВЛКСМ Обком пленум обязатла.

ЙОЧА СПАРТАКИАДЫН РЕЗУЛЬТАТШЕ

31-ше июльышто кум кече лийше республиканский отборочный йоча спартакиаде пытыш. Спартакиадын цельже — Всесоюзный детский соревнованийыш колтышашлан спортсмен-шамычым ойыраш да физкультурный техник ден опытым ваш-ваш передаваташ.

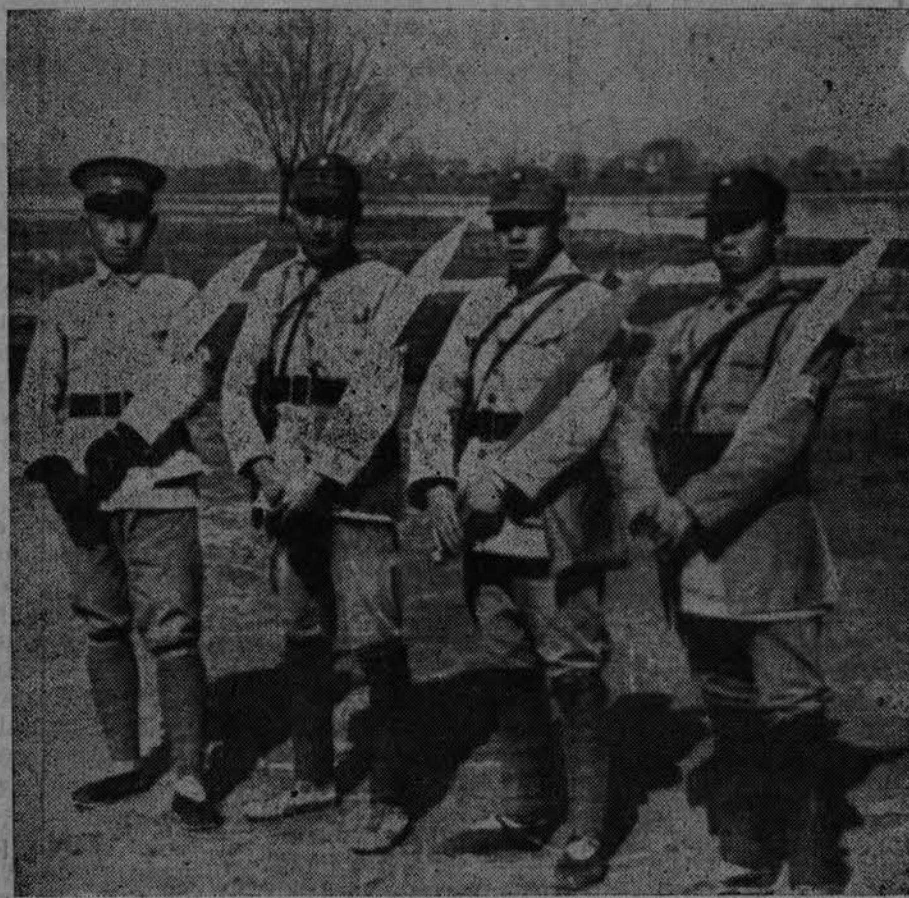
Соревнований куштылго атлет да иймаш дене эртаралтын. Юный спортсмен-шамыч тиде спартакиадыште сай результатым ончыктеныт. Кўкшытыш тörштымаште 17 ияш Пялисов Сережа (Кырык-Мари) кугуен-шамычын республиканский рекордымат сенен. Республиканский рекорд 1 м. 65 см. гын, тудо 1 м. 66 см. кўкшытыш тörштен. Диск ден ядром кышкымаште 14 ияш Никулин Генадий (Йошкар-Ола команде) у республиканский рекордым ыштен. Дискым 35 м. 36 см., а ядром 13 м. 55 см. кудалтен.

Вўд спорт денат у рекордым ыштыме. Кострюшкина (Йошкар-Ола) 100 метр коклаш 1 м. 37,9 секунд ийын, 50 метр коклаш иймаште Хлебников Володя—38,4 секунд жапым ийын рекордым ыштен.

Спартакиадыште 12 кум районный команде да оласе команде гыч чылаже 156 участник лийыныт.

Каласаш кўлеш, Пектубай, Тор'ял Ронго район-шамыч спартакадыште участвоватлен огытыл. Тидыже республиканский физкультурный организацийын спартакиадылан ямдылалтдымыжым ончыкта.

Минлигузин.

Китайский армийын геройжо-шамыч. Нуно противник ваштареш меч дене 16 гана атакыш каеныт. Доблестьым ончыктымыштлан нуным шуко гана наградитлыме. (Фото—Союзфэтон).

Комсомольский организаций почылто

ВЛКСМ ЦК V-ше пленумын да ВЛКСМ ОК III-шо пленумын решенийыштым несоюзный молодежь-шамыч коклаште сайын умландарыме дене „Красный пахар" колхозеш (Ронго район) 5 комсомолец дене комсомольский организацийым почмо. Туге гынат, але тыште самырык комсомолец-шамычым политический учебо дене авалтыме огыл.

В. Загайнов.

КОМСОМОЛЬСКИЙ ОРГАНИЗАЦИЙЛАН ПОЛШАТ

У-Тор'ял педучилищыште тунемше комсомолец - шамыч каникул жапыште колхозысо комсомольский организаций-шамычлан паша ыштат полшат. Теве П. Чемеков, В. Сапаев, А. Малинин, В. Иванов йолташмыт шкеныштын „Чобык" колхозышко канаш толыныт. Нуно кызыт тиде колхозысо первичный организацийлан колхозник-шамыч коклаште политик умландарымаш пашам ышташ полшат.

Кызыт тиде организацийыште несоюзный молодежь кокла гыч ВЛКСМ членыш пурташ 8 еҥым ямдылат. Колхозышто пырдыж газетым лукташ полшат. Нине комсомолец-шамыч дене пырля Кашкина йолташат (Шернур педучилище гыч) пашам активне ышта.

Селькор.

Чалай Васлий.

ТЎРЕДМАШТЕ
(Ойлымаш)

Эр ўжара порсын шовычым пидын, кава тўрыштö воштыл шарла. Умбачын, иерен шогышо кожлаште, кайык-шамычын мурышт шергылтеш. Ўжара коймо семынак шўльö пасу йылгыжаш тўҥале. Лайга южышто колхозын толкыналт шогышо кумда пасужо шўмеш пижеш.

Ял мучаш гыч мурен-мурен „Эр ўжара" колхозын колхозник ден колхозницаже-шамыч лектыт. Калык-шамыч рўжге пашашке пижыч. Машина, тенгечсе семынак, шорвондо-шамычым пöртыктен, чапле шўльым авалтен, тўред кая. Кылта ора наре погынымек, шорвондо - шамыч „гож-ж" шоктыктен кормыжым отыл умбак шўкал кодат. Машине почеш кылта пидше бригаде кылтам пидеш. Шке коклаштышт эреак мутланат. Нунын ойыштышт мучашдыме куан!

—Таче кумышо кечылан тўредына.—Кум кече жапыште шуко шурно погымо!

—Теве кодат, мый колович кылтамат пидым,—Малинова Вера кылта пидышым ыштышыжла Иогорым ончалын пелештыш.

—Шукылан огыл, ик кылталан веле кодынам.—Иогор Вералан вашештыш.

— Уке, тый ик кылталан веле огыл кодынат!..

Веран тиде ойжым колын, Йогорын ш ў м ж ы л а н „шыр-р" чучо. Ушышкыжо вигак эҥыж погаш миймыже толын пурыш. Тунам Вериат, моло еҥ-шамычат колхоз пасушто пашам тыршен ыштеныт. А Иогор тунам юалге чодраште эҥыжым поген коштын. Тудо жапыште 100 кылта пидшаш кодын. Теве тидыжак Иогорын шўмжым витара. Адак ситартышлан, вуйышкыжо йöратымашат толын тўкнын.

Вера ден Иогор ўмасек шокшын келшен илышт. А кызыт Вера Иогорым игылтме семын кенета пелештыш. Вера деч але Иогор иканат шўм йукшышашлык ойым колын огыл ыле. Но Вера чытен кертын огыл. Йöратымаш—тўсыштö да эҥыж поген коштмаште огыл. Йöратымаш—шўмыштö, а шўм пашаште!..

„Воштылыт гынат, тачеш чыташак перна, а таче—чыла позор омытам ўмбачем кудаш кудалтем".—Иогор шке семынже шонен кылтам пидеш.

Кече утыр кўшкö кўза. Вашке кечывалат шуеш. Звена шамыч моткоч виян пашам ыштат. Коклан пыл лаштык кечым шойышта. Пасу ўмбаке ковер гай ўмыл возеш.

Шагге ваш пелештымышт денак Иогор дене Вера шып лийыч. Когыньыштын кылта пидшаш кормыжым „кышт" да „кышт" н а м и е н п ы ш т ы м ы ш т гына шокта. Коктынат нимомат огыт кутыро. Вера эша мутланынеже ыле, но Иогорын йошкарген, ырен каймыжым шижын, „Ом пелеште, уке гын, еҥ ончылно утларакат вожылеш", шоналтыш.

Йогор гын йöршеш весым: „Вера тек воштыл. Мый тиде титакем тачак тöрлатем", маннеже ыле. Веран ойжо шўмышкыжак витенат, пелешташ öрö. Кылта ыштыме шотышто вараш кодмем тöрлатем гын, шкежат пелешта дыр,—шонен.

Тыге каче дене ўдыр чонышто йышт „кредалмаш" озаланен.

Шуко жап пашам ыштымек, калык-шамыч канаш шинчыч. Ала канаш шичмым пален, ала тугак, тунемше пионер Володя „Шурно верч" пырдыж газетым нумал конден. Еҥ-шамыч пырдыж газетым лудыт.

Пырдыж газетыште „Эр Ўжара" колхозын шурно верч виян кучедалмыже, посна стахановец дене стахановка-шамыч нерген, нунын пашашт нерген возымо. Стахановка коклаште эн первояк Малинова Верам возеныт. Тудо паша нормым утыж дене темен шога.

Варащ кодшо еҥ коклаште Йогорын лўмжö кугу верым налын. Йогор вараш кодшашлык огыл. Тудын капше таза, вий сита, но... лачак пел кече эҥыж поген коштащ, чодраш гуляяш миймыжлан пырдыж газетеш пеш чаплын чиялтен пуэныт.

Пырдыж газет лудмеке. калык-шамыч шке коклаштышт шуко тергышт. Иогор нергенат ала кунар еҥ воштыл-воштыл ойлышт. Ситартышлан шенгелне трудодняжым кудалташ кўлеш, манын ойлымо йўк шокта.

Вара Малинова Вера ойлаш тўҥале:

— Йолташ-шамыч, пырдыж газетыш возымо мыйын шонымаште пеш сай. Критике айдемылан тöрланаш полша. Иогор шке титакшым вашке тöрлата, да Сталинский шым - кандаш миллиард шурно верч кучедалмаште ик ончыл стахановец лиеш!

Веран ойлен чарнымекше Иогорын капшылан шокшыракын чучо. Шўм эше чот пырткаш тўҥале. Чытен кертде ойлаш мутым йодо, тудлан мут пуалтеш.

(Умбакыже вес номырышто лиеш).

Ответственный редактор—К. А. ЛЕНСКИЙ.

Адрес редакции: Мар. АССР, г. Иошкар-Ола, Дом Советов, 4 этаж, комн. № 70, телефон № 90.

Упол. Главлита Мар. АССР А—716. Иошкар-Ола, 1-ая типография Маргосиздата.